

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Сарненський педагогічний фаховий коледж
Рівненського державного гуманітарного університету»

ПОЛОЖЕННЯ
про систему запобігання та виявлення
академічного плагіату
у Відокремленому структурному підрозділі
«Сарненський педагогічний фаховий коледж
Рівненського державного гуманітарного університету»

ЗАТВЕРЖЕНО
Педагогічною радою ВСП «Сарненський
педагогічний фаховий коледж РДГУ»
Протокол №3 від 12 січня 2023 року

Введено в дію
(наказ №01-01/8 від 27.01.2023 року)

Керівник Петро ГОРКУНЕНКО

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Відокремленому структурному підрозділі «Сарненський педагогічний фаховий коледж Рівненського державного гуманітарного університету»» (далі - Положення) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», Цивільного кодексу України, Положення про дотриманні академічної доброчесності педагогічними працівниками та студентами коледжу та іншими нормативними документами з метою запобігання плагіату у навчально-методичних та наукових працях педагогічних працівників та студентів коледжу.

1.2. Положення має на меті підвищення якості виконання навчальних робіт, зростання рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень, формування навичок коректної роботи із джерелами інформації, активізацію самостійності та індивідуальності при створенні авторської роботи, а також підвищення відповідальності з боку педагогічних працівників і студентів усіх форм навчання за порушення загальноприйнятих правил.

1.3. Положення спрямоване на формування та сумлінне дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань і покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, виявлення плагіату та відповідальність за плагіат у межах Відокремленого структурного підрозділу «Сарненський педагогічний фаховий коледж Рівненського державного гуманітарного університету» (далі – коледж).

1.4. Положення є складовим елементом системи забезпечення коледжем якості освітньої діяльності, яка передбачає функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у навчальних-методичних роботах учасників освітнього процесу.

II. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. Автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

2.2. Твір – інформація як результат навчально-методичної чи наукової діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носія або в електронному варіанті у мережі Інтернет, оприлюднена на офіційному web-сайті коледжу чи іншому альтернативному хмарному середовищі (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, автореферат і курсова робота, реферат, есе, контрольна робота, методичні рекомендації, робочі зошити тощо).

2.3. Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (у тому числі оприлюдненого на офіційному web-сайті чи іншому альтернативному хмарному середовищі) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити

зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.4. Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково чужого матеріалу (твору) під іменем особи, яка не є автором цього матеріалу (твору).

2.5. Плагіат академічний – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) у своїх працях запозичень із опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

Різновиди плагіату:

1) копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором (авторами) роботи як своєї;

2) копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) у дослівній формі без належного оформлення цитування;

3) внесення незначних правок у скопійований матеріал іншого автора або авторів (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та його оприлюднення без належного оформлення цитування;

4) парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет) без належного оформлення посилань.

2.7. Унікальність твору (роботи, матеріалу) – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

ІІІ. ЗАХОДИ З ФОРМУВАННЯ НАУКОВОЇ ЕТИКИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

3.1. Ознайомлення педагогічних працівників та студентів коледжу з цим Положенням та іншими документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат.

3.2. Формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали.

3.3. Введення до освітніх програм і навчальних планів підготовки фахівців з фаховою освітою освітніх компонентів або модулів, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримання етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з первинними і вторинними інформаційними ресурсами та об'єктами інтелектуальної власності.

3.4. Сприяння органами студентського самоврядування в інформуванні осіб, які навчаються, про правила наукової етики.

3.5. Введення до виховної роботи коледжу заходів із формування у здобувачів фахової освіти етичних норм, що унеможливають плагіат.

3.6. Постійне підвищення кваліфікації педагогічними працівниками з теми дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення плагіату у власних та студентських матеріалах.

3.7. Перевірка на наявність запозичень здійснюється з використанням відповідних технологій та комп'ютерних програм, які знаходяться у відкритому доступі у мережі Інтернет.

IV. ОСНОВНІ МЕТОДИ ЗАПОБІГАННЯ ПОШИРЕННЮ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

4.1. Педагогічні працівники коледжу, які здійснюють навчальну та інноваційно-методичну діяльність, здобувачі фахової освіти всіх рівнів та форм навчання беруть на себе відповідальність:

- за коректність роботи з джерелами інформації;
- за дотримання вимог наукової етики та повагу до інтелектуальних надбань;
- за порушення загальноприйнятих правил цитування.

4.2. Залучення до складу оргкомітетів конференцій та симпозіумів провідних фахівців з дотримання академічної доброчесності.

4.3. Проведення оргкомітетами конференцій обов'язкової перевірки матеріалів, що подаються для оприлюднення та друку (тези виступів, наукові статті) на наявність плагіату із використанням відповідного програмного забезпечення.

V. ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

5.1. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- навчальні проєкти, реферати, есе педагогічних працівників та здобувачів освіти;
- навчально-методичні праці (підручники, навчальні посібники та інші роботи, що вимагають рекомендації методичної ради коледжу до схвалення та видання (оприлюднення);
- рукописи статей, тези доповідей (конференцій, семінарів) тощо.

5.2. Для перевірки навчально-методичних праць на наявність плагіату наказом директора коледжу щороку створюється спеціальна Комісія з питань дотримання академічної доброчесності щодо виявлення та запобігання академічного плагіату. Головою комісії є голова методичної ради коледжу. Членами є педагогічні працівники з числа членів методичної ради, Голова Студентського наукового товариства «СТИМУЛ». Секретарем Комісії є методист коледжу.

5.3. Безпосередню перевірку матеріалів здійснюється на засіданні Комісії з питань дотримання академічної доброчесності щодо виявлення та запобігання академічного плагіату (далі – Комісія) в коледжі. Для перевірки матеріалів на ім'я голови Комісії подається заява відповідного зразка (Додаток 1).

Перевірка на наявність плагіату посібників та інших методичних робіт проводиться за тиждень до засідання методичної ради коледжу.

5.4. Перевірка зазначених у п. 5.1. матеріалів проводиться згідно з інструкцією (Додаток 2) за допомогою одного або декількох програмно-технічних засобів з визначенням унікальності роботи, які знаходяться у відкритому доступі у мережі Інтернет. При цьому використовується така орієнтовна шкала (у відсотках до загального об'єму матеріалу):

- 90-100 % унікального матеріалу – висока унікальність;
- 60-89 % – середня унікальність (робота потребує доопрацювання та повторної перевірки);
- 51-59 % – низька унікальність (робота повинна бути повністю переробленою);

5.5. Для підвищення об'єктивності перевірки унікальності роботи застосовується принаймні дві програми пошуку і виявлення плагіату. Залежно від поставленого завдання особа, яка здійснює перевірку, самостійно обирає програму чи технологію, функціональні можливості якої в максимальній мірі задовольняють поставленому завданню.

5.6. Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються експертним висновком про перевірку на наявність академічного плагіату (Додаток 3) з подальшим допуском матеріалів до друку, відправку матеріалів на доопрацювання.

5.6. Заяви, висновки та протоколи засідань Комісії зберігаються у методичному кабінеті.

5.7. Виявлення фактів академічного плагіату в роботах осіб викладацького складу враховується під час атестації, а також при подовженні дії трудового договору, у роботах студентів – під час оцінювання результатів їх освітньої діяльності.

5.8. Педагогічні працівники, що публікують навчально-методичні праці, несуть особисту відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених у цьому Положенні.

VI. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

6.1. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через Голову відповідної ЦК надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

6.2. У випадку незгоди з висновком (довідкою) Комісії щодо виявлення факту плагіату у роботах педагогічних працівників, автори мають право у триденний термін із моменту виявлення плагіату подати письмову апеляційну заяву на ім'я заступника директора з навчальної роботи.

6.3. Для розгляду апеляційної заяви студента на відділенні створюється апеляційна комісія, персональний склад якої затверджується з педагогічних працівників відповідних циклових комісій (не більше 3 осіб) та представників органів студентського самоврядування (не більше 2 осіб) за розпорядженням завідувача відділення.

6.4. Для розгляду апеляційної заяви педагогічного працівника створюється апеляційна комісія, персональний склад якої формується із завідувачів відділень та викладачів відповідних циклових комісій (склад не більше 5 осіб) за розпорядженням заступника директора з навчальної роботи.

6.5. Секретарем комісії призначається методист коледжу.

6.6. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу розпорядження про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

6.7. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів із розривом не більше трьох робочих днів.

6.8. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь».

6.9. Висновки апеляційної комісії щодо плагіату у роботах студентів зберігаються на відділенні, у роботах педагогічних працівників – у методичному кабінеті.

6.10. Відповідальність педагогічних працівників за академічний плагіат визначається їхніми посадовими інструкціями.

VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення набуває чинності (на підставі рішення Педагогічної ради) з моменту введення його в дію наказом директора Коледжу.

7.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом директора за рішенням Педагогічної Ради Коледжу. У такому ж порядку Положення скасовується.

РОЗРОБЛЕНО

Методист

Наталія РАДЬКО

ПОГОДЖЕНО

Методичною радою

Протокол № 3 від «10» січня 2023 р.

Катерина МИХАЛЬСЬКА

ДОДАТОК 1

Голові Комісії з питань
дотримання академічної
добросовісності щодо виявлення та
запобігання академічного плагіату

ППП

(посада, місце роботи / навчання
студенти вказують відділення,
курс, групу)

ППП

ЗАЯВА

Прошу перевірити мою роботу (реферат, стаття, посібник, методичні рекомендації тощо.....) на тему (назва роботи) на наявність академічного плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в коледжі, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску моєї роботи до друку та застосуванні дисциплінарних заходів.

Додаток: електронний варіант роботи додається.

Дата

Підпис

ІНСТРУКЦІЯ
щодо порядку подання робіт для перевірки на академічний плагіат

Для реалізації Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Коледжі:

1. Здобувач освіти (студент), педагогічний працівник Коледжу подає заяву (Додаток 1) та роботу в електронному вигляді Комісії з питань дотримання академічної доброчесності щодо виявлення та запобігання академічного плагіату.

2. Упродовж 10 днів з дня подачі матеріалів відбувається перевірка роботи. Результати перевірки оформляються у вигляді висновку про перевірку на наявність академічного плагіату і видаються автору.

3. Висновок про перевірку на наявність академічного плагіату є підставою про допуск роботи (методичних рекомендацій, посібника, підручника, робочого зошита, стаття тощо) до друку, видання, оприлюднення або доопрацювання.

4. Допуск до перегляду результатів перевірки усіх робіт мають: директор, заступники директора, методист, голова Комісії та інші члени Комісії.

ВИСНОВОК
про перевірку на наявність академічного плагіату

Комісія з питань дотримання академічної доброчесності щодо виявлення та запобігання академічного плагіату в Коледжі, створена наказом директора від «__» _____ 20__ року № ____, перевібивши роботу ПП автора на тему: «_____», прийшла до висновку:

_____ станом на _____.
(дата перевірки роботи)

Голова Комісії

Член Комісії